

ELEKTRONİK BELGE ÇALIŞTAY RAPORU

İSTANBUL - 2016

E-BELGE ÇALIŞTAYI

25-02-2016

Copyright © UTİKAD

Eserin telif hakları UTİKAD'a aittir. Eserin bazı bölümleri veya paragrafları sadece araştırma veya özel çalışmalar yapmak amacıyla referans vermek suretiyle kullanılabilir.

İstanbul, 2016

Baskı

Radika Matbaa - Sertifika No: 32449

ISBN: 978-605-63367-5-1

UTİKAD

ULUSLARARASI TAŞIMACILIK ve LOJİSTİK HİZMET ÜRETENLERİ DERNEĞİ

E-posta: utikad@utikad.org.tr

www.utikad.org.tr

HAZIRLAYANLAR:

Uzm. Öğr. Gör. Mustafa Emre CİVELEK, İstanbul Ticaret Üniversitesi Öğretim Üyesi

Yrd. Doç. Dr. Murat ÇEMBERCİ, İstanbul Ticaret Üniversitesi Öğretim Üyesi

Öğr. Gör. Nagehan UCA, İstanbul Ticaret Üniversitesi Öğretim Üyesi

Yrd. Doç. Dr. Okşan ARTAR, İstanbul Ticaret Üniversitesi Öğretim Üyesi

KATKI SAĞLAYANLAR:

Prof. Dr. Hüner ŞENCAN, Uygulamalı Bilimler Fakültesi Dekanı

Turgut ERKESKİN, UTİKAD Yönetim Kurulu Başkanı

Nil TUNAŞAR, UTİKAD Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı

Taner İZMİRLİOĞLU, UTİKAD Yönetim Kurulu Üyesi

Kayıhan Özdemir TURAN, UTİKAD Yönetim Kurulu Üyesi

Ekin TIRMAN, UTİKAD Yönetim Kurulu Üyesi

Cavit UĞUR, UTİKAD Genel Müdürü

Özkay ÖZEN, UTİKAD Genel Müdür Yardımcısı

Ash GÖZÜTOK, TOBB TIR ve Ata Karnesi Müdürü

Bahriye ÇETİN, İTO Dış Ticaret Uygulamaları Birimi Yönetmeni

Uğurhan ACAR, Sigorta Sektörü Temsilcisi

Abdurrahman ÖZALP, TEB – Bankacılık Sektörü Temsilcisi

İÇİNDEKİLER

AMAÇ	5
KAPSAM	6
ÖZGÜN DEĞER	7
ÇALIŞTAY PROGRAMI	8
GİRİŞ	11
AÇILIŞ KONUŞMALARI	15
OTURUMLAR	19
SONUÇ BİLDİRGESİ	33
REFERANSLAR	37
ÇALIŞTAYDAN KARELER	41
EK.1	45

AMAÇ

Bu çalıştayın amacı; dış ticaret işlemlerini oluşturan süreçlerin tamamının internet ortamında yürütülmesini sağlayacak, dış ticaretteki tüm tarafları bir araya getirecek bütünleşik elektronik belge modelinin tartışılmasıdır. Kağıt ortamında yürütülen iş süreçleri ile kağıtsız ortamda yürütülen iş süreçleri arasında çok büyük farklılıklar bulunmakta ve dış ticaret işlemlerinin iş süreçlerine çok sayıda kurum katılmaktadır. Aynı zamanda karmaşık iş süreçleri bulunmaktadır. Bu çalıştay çıktılarından elde edilecek olan projeler neticesinde literatüre bütünleşik dış ticaret modeli önerilecektir.

KAPSAM

Günümüzde elektronik belgelerin kullanımı hızla yaygınlaşmaktadır. Dış ticarete elektronik belgelerin kullanımı ile ilgili uzun yıllardır çeşitli kurumlar tarafından çalışmalar yapılmaktadır. Fakat dış ticarete halen daha kâğıt belgeler yaygın şekilde kullanılmaya devam etmektedir. Bunda klasik ödeme yöntemlerinin etkisi olduğu gibi, dış ticarete farklı ülkelerde yerleşik farklı tarafların bulunması da etkilidir. Dış ticarete elektronik belge kullanımında kısmi çözümler yeterli sonucu vermemektedir. Bu nedenle, dış ticaretteki tüm tarafların bir araya geldiği kapsamlı bir çözüme ihtiyaç vardır.

Bu çalıştay, dış ticaretteki klasik ödeme yöntemlerini ikame edecek ve tüm belgelerin yerini alacak tek bir dış ticaret belgesinin tüm kurumları içine alacak şekilde bütünleşik bir sistem üzerinde çalıştırılması konusunda Türkiye’de ticaretin taraflarını oluşturan unsurların sektör temsilcilerinin katılımı ile 25 Şubat 2016 tarihinde İstanbul Ticaret Üniversitesi Söğütözü kampüsünde İTO, TOBB, TEB, UTİKAD ve İstanbul Ticaret Üniversitesi öğretim elemanlarının katılımı ile düzenlenmiştir.

ÖZGÜN DEĞER

Bu çalıştayın özgün değeri, tüm dünyada elektronik belgelerin kullanımının yaygınlaştırılması sureti ile dış ticaretin verimliliğinin ve etkinliğinin artırılmasıdır. Bu çalıştayın model önerisinde kullanılan metodoloji, modelin bilimsel kalitesini artırmıştır. Şöyle ki, konunun gerek bilimsel gerekse de sektörel taraflarının eş zamanlı olarak birbirini besler nitelikte gelişmesi sağlanmıştır. Bu amaçla, öncelikle çalıştay konusu ile ilgili uluslararası bilimsel çevrelerce kabul gören uluslararası prestije sahip veri tabanlarında taranan bir dergide “eUCP and Electronic Commerce Investments: e-Signature and Paperless Foreign Trade” isimli makale yayınlanmıştır (Ek.1). Bu makale literatürde kısa sürede ilgi görmüş ve atıf almaya başlamıştır. Buradan hareketle, dünya çapında çalıştay konusu ile ilgili belge yazılımı geliştiren firmalardan makalede önerilen model üzerinde ileri araştırma yapma teklifleri alınmıştır. Burada geliştirilen fikirler, Türkiye’deki dış ticaret çevrelerinin görüşlerini öğrenmek amacı ile ülke çapında geniş katılımlı bu çalıştay ile derinleştirilmiştir. Bu çalıştay 25 Şubat 2016 tarihinde İstanbul Ticaret Üniversitesi Söğütözü kampüsünde İTO, TOBB, TEB, UTİKAD ve İstanbul Ticaret Üniversitesi öğretim elemanlarının katılımı ile düzenlenmiştir. Dolayısıyla çalıştay bu yönü ile farklıdır ve gerek Türkiye gerekse de dünya için yenidir.

ÇALIŞTAY PROGRAMI

25 Şubat 2016,
Sütlüce, İSTANBUL

ÇALIŞTAYIN KAPSAMI

Günümüzde elektronik belgelerin kullanımı hızla yaygınlaşmaktadır. Dış ticarete elektronik belgelerin kullanımı ile ilgili uzun yıllardır çeşitli kurumlar tarafından çalışmalar yapılmaktadır. Fakat dış ticarete halen daha kâğıt belgeler yaygın şekilde kullanılmaya devam etmektedir. Bunda klasik ödeme yöntemlerinin etkisi olduğu gibi, dış ticarete farklı ülkelerde yerleşik farklı tarafların bulunması da etkilidir. Dış ticarete elektronik belge kullanımında kısmi çözümler yeterli sonucu vermemektedir. Bu nedenle, dış ticaretteki tüm tarafların bir araya geldiği kapsamlı bir çözüme ihtiyaç vardır.

Bu çalıştay, dış ticaretteki klasik ödeme yöntemlerini ikame edecek ve tüm belgelerin yerini alacak tek bir dış ticaret belgesinin tüm kurumları içine alacak şekilde bütünleşik bir sistem üzerinde çalıştırılması konusunda Türkiye’de ticaretin taraflarını oluşturan unsurların sektör temsilcilerinin katılımı ile düzenlenmektedir.

Bu çalıştayın temel amacı, böyle bir sistemin uluslararası boyutta tüm taraflarını bir araya getirmeden önce Türkiye açısından bir ön değerlendirme yapmaktır. Bu çalıştayın sonuçlarına göre, ileride uluslararası bir çalıştayın İstanbul Ticaret Üniversitesi bünyesinde düzenlenmesi planlanmaktadır.

AÇILIŞ KONUŞMALARI

09.00-09.15

Prof. Dr. Hüner ŞENCAN, Uygulamalı Bilimler Fakültesi Dekanı

Turgut ERKESKİN, UTİKAD Yönetim Kurulu Başkanı

1.OTURUM

09.15-10.30

Mevcut Durumda Elektronik Belgelerin Kullanımının Taraflar Açısından Genel Değerlendirilmesi

Murat ÇEMBERCİ, İstanbul Ticaret Üniversitesi, Moderatör

Taner İZMİRLİOĞLU, UTİKAD Yönetim Kurulu Üyesi

Aslı GÖZÜTOK, TOBB TIR ve Ata Karnesi Müdürü

Bahriye ÇETİN, İTO Dış Ticaret Uygulamaları Birimi Yönetmeni

Uğurhan ACAR, Sigorta Sektörü Temsilcisi

Abdurrahman ÖZALP, TEB – Bankacılık Sektörü Temsilcisi

Bütünleşik Dış Ticaret Belgesi Projesinin Değerlendirilmesi
Tüm Katkı Sağlayanların Katılımıyla

İLETİŞİM

İstanbul Ticaret Üniversitesi

Sütlüce Yerleşkesi / B Blok / Rektörlük Katı Toplantı Salonu

Sütlüce Mahallesi, İmrahor Caddesi, No: 90, Beyoğlu 34445, İstanbul

Google Maps linki <https://goo.gl/maps/WXAmcV6XtwT2>

GİRİŞ

E-BELGE ÇALIŞTAYI

25-02-2016

Günümüzde elektronik belgelerin kullanımı hızla yaygınlaşmaktadır. Dış ticarete elektronik belgelerin kullanımı ile ilgili uzun yıllardır çeşitli kurumlar tarafından çalışmalar yapılmaktadır. Fakat dış ticarete halen daha kâğıt belgeler yaygın şekilde kullanılmaya devam etmektedir. Bunda klasik ödeme yöntemlerinin etkisi olduğu gibi, dış ticarete farklı ülkelerde yerleşik farklı tarafların bulunması da etkilidir. Dış ticarete elektronik belge kullanımında kısmi çözümler yeterli sonucu vermemektedir. Bu nedenle, dış ticaretteki tüm tarafların bir araya geldiği kapsamlı bir çözüme ihtiyaç vardır.

Dış ticaretteki klasik ödeme yöntemlerini ikame edecek ve tüm belgelerin yerini alacak elektronik belgelerin bir arada bütünleşik bir şekilde çalışmasını sağlayacak bir platform oluşturulmasını amaçlamaktadır. Elektronik ortamda çok sayıda belge üretilmesine gerek yoktur. Web sayfası şeklinde tasarlanmış ve dünyanın her yerinden tüm ticari taraflarca ulaşılabilen bir platformda tüm belgelerin fonksiyonları bir araya getirilebilmektedir. Bu platform üzerinde bir dış ticaret işleminin başından sonuna kadar internet üzerinden yürütülebilmesi için işleme katılan tüm tarafların platforma dahil edilmeleri gerekmektedir. Böyle bir platformun oluşturulabilmesi için uluslararası işbirliğine ihtiyaç duyulmaktadır. İnternet üzerinden gönderilen ticari elektronik belgeler vasıtasıyla dış ticaret yapılabilmesi için mevcut dış ticaret ödeme yöntemlerinin de sadeleştirilip elektronik ortama uyarlanması gerekmektedir. Kağıt ortamında iş yapmanın zorluklarından kaynaklanan pek çok detay prosedürün aynen elektronik ortama taşınması zor bir prosedürdür. Daha sade işlem standartlarının, hatta mümkünse tüm klasik ödeme yöntemlerinin, yerini alacak yeni standartların elektronik ortamda kullanılması yerinde olacaktır.

e-Belge

...

Elektronik belge bir onay otoritesi tarafından taşıdığı imzanın doğruluğu ve içeriğinin orijinal olduğu teyit edilmiş olan, herhangi bir bilgisayar programı vasıtasıyla oluşturulmuş bir dosya olarak tanımlanabilir.

Elektronik araçlar vasıtasıyla oluşturulan, iletilen, saklanan, kişi veya kurumların belli bir konudaki beyanını veya bir olguya tanıklık eden verileri içeren, yazı resim gibi nesnelerin bir araya gelmiş bir bütünü olarak da tarif edilebilir.

Word, pdf, html, xml vs. gibi farklı formatta oluşturulmuş dosyalar olabilir. Fakat kişi veya kurumları bağlayıcı nitelik kazanması için kendisini gönderen kişi tarafından elektronik ortamda imzalanması gerekir (Reed, 2003).

AÇILIŞ
KONUŞMALARI

Prof. Dr. Hüner ŞENCAN
Uygulamalı Bilimler Fakültesi
Dekanı
İSTANBUL TİCARET ÜNİVERSİTESİ

İstanbul Ticaret Üniversitesi Uygulamalı Bilimler Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Hüner ŞENCAN, kağıt ortamında iş yapmanın zorluklarından ve elektronik belgelerin öneminden bahsetti.

Elektronik ortamda birden fazla belge üretilmesi gereksizdir. Çünkü web sayfası şeklinde tasarlanmış ve dünyanın her yerinden tüm ticari taraflarca ulaşılabilen bir modelde tüm belgelerin fonksiyonları bir araya getirilebilir. Bu model üzerinde bir dış ticaret işleminin başından sonuna kadar internet üzerinden yürütülebilmesi için işleme katılan tüm tarafların modele dahil edilmeleri gerekmektedir. Böyle bir modelin oluşturulabilmesi için uluslararası işbirliğine gerek vardır. İnternet üzerinden

gönderilen ticari elektronik belgeler vasıtasıyla dış ticaret yapılabilmesi için mevcut dış ticaret ödeme yöntemlerinin de sadeleştirilip elektronik ortama uyarlanması gerekmektedir.

Kağıt ortamında iş yapmanın zorluklarından kaynaklanan pek çok detaylı prosedürünaynen elektronik ortama taşınması gereksizdir. Daha sade işlem standartlarının, hatta mümkünse tüm klasik ödeme yöntemlerinin, yerini alacak yeni standartların elektronik ortamda kullanılması yerinde olacaktır.

Bu çalıştayın dış ticarete yeni ufuklar açacağını belirterek, elektronik belge kullanımının her geçen gün artan önemine dikkat çekildi.

Turgut ERKESKİN
Yönetim Kurulu Başkanı
UTİKAD

Çalıştayın açılış konuşmasını yapan UTİKAD Başkanı Turgut ERKESKİN, hızla gelişen lojistik sektöründe dijitalleşmenin önemine değinerek, gümrükler dahil sektörün tüm bileşenlerinin dijital ortama geçmesi gerektiğini vurguladı.

Elektronik belge kullanımının son yıllarda hemen her platformda yaygınlaştığı gözlenmektedir. Elektronik belgeler dış ticarete ve lojistik sektöründe basılı belgelerin yerini almaya başlamıştır. Ancak ülke içindeki sistemlerin entegre çalışmaması ile elektronik belgeye geçiş hızının beklenen düzeyde olmaması, sektörün dijital platformdaki gelişimini zorlayan bir unsur olarak görünmektedir.

Lojistik sektöründe kullanılan bilişim teknolojileri ve dijitalleşme önemli bir konu. Gümrükler dahil lojistiğin tüm bileşenlerinde dijitalleşmenin hız ve maliyet açısından getirdiği faydalara dikkat çekmek gerekiyor, Bugün hızlı ve verimli süreç akışı istiyorsak, maliyetlerimizi düşürmek istiyorsak işlemlerimizi elektronik platforma taşımamız gerekir.

Elektronik ortama taşınan bilgiler ve dijitalleşen süreçlere uyum sağlamak artık rekabette öne geçmek için olmazsa olmaz bir şart olarak karşımıza çıkmaktadır.

Ancak sektörün dijitalleşmesi sadece kâğıt kullanımının ortadan kalkması ve otomasyona gidilmesi ile sınırlı olmamaktadır. Dijitalleşme ile birçok yeni kavram son yıllarda hayatımıza girmiştir. Bunlara örnek olarak akıllı sözleşmeler, internet üzerinden verilen on-line siparişler, e-faturalar, dijital imzalar, araç takip sistemleri, RFID, bulut bilişim sistemleri ve e-AWB ile e-TIR gibi kavramlar verilebilir.

UTİKAD lojistik sektörünün çatı örgütü olarak lojistik sektörünün dijitalleşmesinde pay sahibi SOFT, Select gibi bilişim firmaları ile SGS TransitNet gibi on-line teminat sistemi hizmeti veren firmaları da bünyesinde barındırmaktadır. e-Freight'e giden süreçte lojistik sektöründe hizmet veren yapıların bir arada olması ortak aklın yaratılmasında önemli bir avantaj oluşturacaktır.

OTURUMLAR

Taner İZMİRLİOĞLU
Yönetim Kurulu Üyesi
UTİKAD

Dış ticarete kullanılan, taşıma evraklarına taşımacılık türleri bazında değinen Taner İZMİRLİOĞLU, Denizyolu taşımacılığı, Havayolu taşımacılığı, Demiryolu taşımacılığı ve Karayolu taşımacılığında aşağıdaki konular üzerinde durmuştur:

Konşimento bir taşıma sözleşmesinin yapıldığını ispatlayan, eşyanın taşıyan tarafından teslim alındığını veya gemiye yüklendiğini gösteren ve taşıyanın eşyayı ancak onun ibrazı karşılığında teslimle yükümlü olduğu senettir. Konşimento malların mülkiyetinin kime ait olduğunu da gösterir. Deniz konşimentosu ticaret hukuku açısından kıymetli evraktır. Konşimento ciro yoluyla devredilebilir ve malların mülkiyeti devredilene geçer.

Yükleme kriterlerine göre iki çeşit konşimento bulunmaktadır. Tesellüm Konşimentosu (Received for shipment) ve Yükleme Konşimentosu (On-board bill of lading). Tesellüm Konşimentosu, yük gemiye yüklenmeden önce taşımacının gemiye yüklenmek üzere yükü teslim alması durumunda düzenlenen konşimentodur. Yükleme Konşimentosu ise yükün gemiye yüklenmesi sonrasında düzenlenen konşimento türüdür. Konşimentonun düzenlenme yeri ve tarihi ile birlikte yükün konşimentoda belirtilen gemiye yüklendiği tarih yer alır.

Malın sahipliğinin belirlenmesi bakımından ise konşimentolar; Nama Düzenlenen Konşimento (Straight), Emre Düzenlenen Konşimento (To order, to order of...), Hamiline Konşimento (Bearer) olarak düzenlenebilmektedir.

Nama düzenlenen konşimentoda konşimentonun alıcı (consignee) alanında bulunan bu kişi veya firma bu yükün nihai alıcısıdır; yükün üçüncü kişilere devri söz konusu değildir. Emre düzenlenen konşimento, alıcı (consignee) alanına sadece emre (to

order) yazılıdır. Emre düzenlenen konşimento ticari olarak ciro yolu ile devredilebilir konşimentolardır. Ayrıca emrine (to order of...) şeklinde düzenlenen devredilebilir konşimentolar vardır. Hamiline konşimentoda ise konşimentonun bir gerçek kişi veya firma ismi yazılmamış veya hamiline yazılarak düzenlenmiş olması şeklindedir. Bu konşimentolara sahip olan kişi yükün teslimini isteme hakkına sahiptir. Ayrıca Web BL, EFBL, Sea waybill, Telex release gibi konşimento türleri de bulunmaktadır.

Taşıma senetleri malın mülkiyetini temsil etmeyen, malların teslim alındığını gösteren makbuz niteliğindeki belgelerdir. Bu nedenle, taşıma senetlerinin ciro ve teslimi ile malların mülkiyeti devredilemez. Taşıma senetlerinin cirosu mümkün olmadığı için taşınan mallar, senette ismi yazılı gönderilene (alıcıya) teslim edilir. Demiryolu, havayolu ve karayolu ile yapılan taşımalarda kullanılan belgeler taşıma senetleridir.

Havayolu Taşıma Senedi bir makbuzdur ve kıymetli evrak niteliğinde değildir. Hava konşimentosu da denilen bu belgenin ciro ve teslimi ile malların mülkiyeti devredilemez. Mallar düzenlenen senedin üzerinde alıcı olarak kimin adı yazılı ise ona teslim edilir.

E-FREIGHT ve E-AWB temelde hava taşımacılığının hizmet kalitesini artırmayı amaçlayan IATA'nın e-belge uygulamalarıdır. IATA'nın E-freight uygulamasında da beklentileri çok yönlüdür: Kağıt dokümantasyon kullanımı kademeli olarak ortadan kalkarak maliyetleri düşürmek; hızlı ve doğru bilgi temini ile süreçlerin hızlanması; kağıt belgelerin arşivlerin saklanması için yol açtığı arşiv yükünün asgariye indirilmesi; ortalama envanterin a z a l m a s ı ; elle tekrardan yapılan bilgi girişlerinin

minimumuna indirgenecek olması nedeniyle de, hataların asgariye düşürülmesi uygulamanın avantajlarıdır. Bütün bilgilerin elektronik ortamlarda işlenmesi, takiplerin elektronik ortamda yapılması, işlem sürelerini minimuma indirmesi, maksimum entegrasyon ile çalışması, insan faktörünü minimuma indirmesi, bilgiye ulaşımı hızlandırması, bilgilerin analiz edilmesinin kolaylaşması, kargo akışında maksimum otomasyon sağlanması ise göz ardı edilmemelidir.

CMR, Karayolu ile yapılan taşımalarda uluslararası CMR (Convention Merchandise Routier) Anlaşması gereğince düzenlenen bir taşıma senedir. Taşıma sözleşmesinin kurulmuş olduğunu, malların taşıyıcı tarafından teslim alındığını, malların ve ambalajların iyi durumda olduğunu, sayılarının, marka ve numaralarının taşıma senedinde yazılı olanlara uyduğunu gösterir.

TIR Karnesi, Bakanlar Kurulunun 16.1.1985 tarihli, 85/8993 sayılı Kararı ile 12 Mayıs 1985 tarihinden geçerli olmak üzere onaylanan 1975 tarihli belgedir. TIR Karneleri Himayesinde Uluslararası Eşya Taşınmasına Dair Gümrük Sözleşmesi” teknik eklerinde yer alan, uluslararası kuruluş (halen Uluslararası Karayolu Taşımacıları Birliği IRU) tarafından basılarak üye ülkelerin Kefil Kuruluşları aracılığıyla taşıyıcıların kullanımına sunulan, TIR Sistemi altında eşya taşımaya yarayan bir belgedir.

E-TIR Uluslararası Sistemi olarak da adlandırılan e-TIR Projesi'nin amacı; TIR Sözleşmesi hükümleri uyarınca eşyanın, aracın veya konteynerin uluslararası transiti için, ulusal gümrük sistemleri arasında güvenli veri değişimini sağlamak ve gümrük makamlarının, garanti zincirleri tarafından TIR Sistemi'nin yetkili kullanıcılarına verilen teminatlara ilişkin sağlanan veriyi etkili bir şekilde kullanabilmelerine imkân vermektir.

Tren taşımacılığında ise CIM belgesi kullanılmaktadır. CIM (Rail Consignment Note) Trenle taşımacılıkta kullanılan taşıma belgesi olup “malların demiryolu ile taşınmasına ilişkin uluslararası anlaşmaya (Convention Internationale Concernant Le Transports Des

Marchandises Par Chemins De Fer) - kısa adı CIM” tabi olarak düzenlenir. Malların mülkiyetini temsil etmez, dolayısıyla ciro edilemez. Demiryolu idaresince belgenin gönderene verilmesi sadece malın bir vagonu doldurması (Full Load) durumu ile kısıtlıdır.

Diğer taşımacılık evrakları ise şöyledir, Manifesto belirli bir taşıma aracının bir seferde taşıdığı yükün göndericisi, alıcısı ile eşyanın cinsi ve miktarını gösteren belgedir.

Yük teslim belgesi, alıcının gümrükteki yükünü teslim alabilmek için taşıyıcıdan aldığı yük sahipliği belgesidir.

Navlun faturası, taşıma hizmeti için taşıyıcıya ödenen ücretin faturası malın FOB değeri gerektiğinde ithalat gümrükleme işleminde kullanılan belgedir.

Özet beyan, taşıyıcı tarafından gümrüğe verilen yükün göndericisi, alıcısı ile eşyanın cinsi ve miktarını içeren beyandır.

Çıkış ihbarı, varış ihbarı, taşımanın başlangıcı ve sonlanmasında yükün çıkışı veya varışını belirtmek amacı ile taşıyıcının yük sahibine gönderdiği bildirimlerdir.

Yük takibi, taşıyıcının taşıma kabı ya da taşıma aracının nerede olduğunu, güzergâhını ve taşıma kronolojisini gösterdiği yük izleme bildirimidir.

ENS, AB'ye giren eşyanın güvenlik ve risk analizine tabi tutulması amacıyla, eşya AB giriş gümrük idaresine varmadan önce elektronik yolla verilen özet beyandır.

NCTS, Ortak Transit Rejiminin amacı sözleşmeye taraf bir ülkede açılan transit beyannamesinin, verilen teminatın ve tanınan basitleştirmelerin bir diğer taraf ülkede de geçerli olması ve bu ülkeye girişte ayrıca bir transit beyanında bulunulmasına gerek kalmadan ortak transit işleminin kesintisiz bir şekilde tamamlanmasıdır. Ortak Transit Rejimi transit eşyasının işlemlerinin hızlandırılmasını ve basitleştirilmesini sağlayan, dolayısıyla ticaret erbabının zaman kaybetmesini önleyerek maliyetlerinin düşmesini amaçlayan bir sistemdir.

Aslı GÖZÜTOK

TIR ve Ata Karnesi Müdürü

TOBB

Tır sistemi ve Birleşmiş Milletlerin (BM) Uluslararası sözleşmelerinden biri olan “Tır Karnesi Himayesinde Uluslararası Eşya Taşımacılığına İlişkin Gümrük Sözleşmesi” hakkında bilgi veren Aslı GÖZÜTOK, özellikle e-TIR projesinin detayları gibi aşağıdaki konular üzerinde durmuştur.

Tır sistemi, Birleşmiş Milletlerin Uluslararası Sözleşmelerinden biri olan “Tır Karnesi Himayesinde Uluslararası Eşya Taşımacılığına İlişkin Gümrük Sözleşmesi” çerçevesinde uluslararası taşımacılığın ve sınır geçişlerinin kolaylaştırılması amacıyla 1959 yılında oluşturulmuş bir kefalet sistemidir. 69 ülkenin taraf olduğu sözleşme 58 ülke tarafından aktif olarak kullanılmaktadır. Sistem, taşımacıların, gümrük makamlarının, kefil kuruluşların ve sigortacıların katılımıyla oluşan garanti zinciri üzerinden neredeyse tüm dünyada etkin ve verimli şekilde uygulanmaya devam etmektedir.

Uluslararası taşımanın varlığını ispatlayan ve taşınan eşyanın gümrük vergi ve resimlerini garanti altına alan belge ise TIR karnesidir. Başka bir manada TIR karnesi hem bir beyan hem de bir garanti belgesi olarak kullanılmaktadır.

Nitekim 90’lı yılların sonunda gündeme gelen elektronik ticaret kavramıyla mal ve hizmetlerin üretim, tanıtım, satış, sigorta ve ödeme işlemleri gibi birçok ticari işlemin elektronikleştiği, tüketicinin elektronik ortamda verdiği siparişe istediği ürünü kapısına getirdiği günümüzde taşımacılık operasyonlarının hızlanması esastır. Ülke olarak hali hazırda kâğıt ortamında yürütülen TIR sisteminin bilgisayarlaştırılması konusunda Birleşmiş Milletler tarafından

yürütülen e-TIR projesi paydaşlarından biri olmayı talep ettik. Nitekim bugün tanıtımını yaptığımız proje altmış dördüncü hükümetimizin programında da yer almaktadır. Projenin bir an önce hayata geçirilebilmesi için çalışmalara başlandı ve proje için Türkiye ile İran ve her iki ülkeden birer firma ve birer gümrük idaresi pilot olarak seçildi.

Proje iki aşamalı olarak planlandı. İlk aşama birer taşımacı firma ve birer gümrük idaresi arasında yapılacak TIR operasyonlarını, ikinci aşama ise gümrük idaresi ve taşımacı firma sayısının artırılması ile oluşturulacak çoklu TIR operasyonlarını kapsayacaktır. Bu kapsamda Türkiye-İzmir gümrüğünden İran-Tahran gümrüğüne karşılıklı olarak seferler başlatıldı. Şu anda test firmalarının ikisi de sorunsuz şekilde taşımalarına devam etmektedir.

e-TIR Projesinin mimarisi, uygulamanın gerçekleştirileceği veritabanları, uygulamalar ve kullanıcılar üzerine kurulmuştur. Bu kapsamda Uluslararası Kuruluş olan IRU’da bir veri tabanı oluşturuldu, bu veri tabanının bir ikizi de BM’e yerleştirildi ve her iki sistemin de ulusal gümrük sistemleriyle entegrasyonu sağlandı. Kullanıcıların sistemden faydalanabilmesi için ara uygulamalar geliştirildi ve birbirleriyle veri alışverişine imkân sağlandı.

Peki, bir garanti nasıl düzenleniyor. E-TIR garanti düzenleme Taşımacının müşterilerinden birinin yeni taşıma hizmetini gerçekleştirmek üzere talepte bulunması ile başlar. Karne Hamili e-garanti siparişini Karne Hamili Portalını kullanarak kuruluşa gönderir. Karne Hamili kendine ait portalda kuruluş tarafından verilen e-garantiyi

kullanarak gümrük makamına gönderilecek ön beyan bilgisini oluşturur. Ön beyan bilgisi içerisinde güzergâh, kullanılacak gümrük idarelerine ait bilgiler, araç ve şoför bilgileri, eşyaya, göndericiye ve alıcıya ait bilgiler yer almaktadır.

Bir e-TIR taşıması ise şu şekilde gerçekleştirilir. Taşımacı kendi portalından ön beyanını oluşturur, bu beyanın hangi gümrük idarelerine gönderileceğini seçer. Oluşturulan beyan IRU sistemi vasıtasıyla güzergâh üzerindeki gümrük idarelerinin sistemlerine iletilir. Gümrük Makamları veriyi aldıklarını teyit ederler ve taşıma için IRU Sistemine bir referans numarası iletirler. Karne hamili gümrük referansını görür (MRNs). Bunun üzerine Hareket gümrük idaresinde eşyanın ve aracın kontrolleri yapılır, herhangi bir eksik bulunmaması halinde araç çıkış gümrüğüne sevk edilir. Bu aşamada hareket gümrük idaresi aracın transidine izin verdiği dair mesajı IRU ve BM sistemine iletir. Çıkış gümrük idaresi, varış ülkesi giriş gümrük idaresi ve varış ülkesi boşaltma gümrük idaresi de aracın ve araca takılan güvenlik mühürlerinin kontrolünü gerçekleştirerek kendisi tarafından aracı serbest bıraktıktan sonra ilgili mesajları IRU sistemine iletir. Transit serbest mesajı ile Sonlandırma mesajı sistem üzerinde çakıştığında TIR işlemi ibra edilir ve sonlandırmaya ait veri sisteme girilir.

E-T TIR taşımalarında, taşımanın her aşaması tüm taraflarca izlenebilir. Sistemin tüm paydaşları taşımanın aşamalarına ilişkin verileri izleyebilir. Kendi risk analizini gerçekleştirebilir ve her hangi bir sorun halinde anında müdahale ederek, sorumluluğunu minimuma indirebilir. Taşımanın izlenebilmesi imkânı gümrük makamları için de oluşturulmuştur. Bu kapsamda gümrük makamları kendi risk analizlerini daha sağlıklı şekilde gerçekleştirebilir

Sistem çalışmaya başladığında geri bildirimler almaya başladı. Test taşımalarının birinci aşaması paydaşların katılımıyla değerlendirilmiş ve tüm taraflardan son

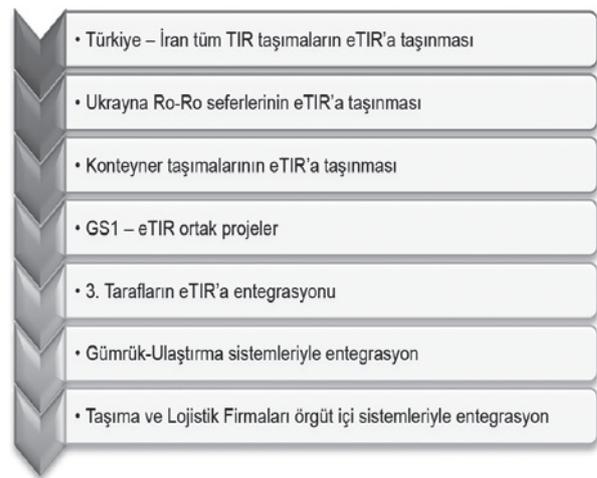
derece olumlu geri bildirimler alınmıştır. Taşımacılar, teminat sağlamada zaman kazanma, veri girişinde kolaylık, hataların minimuma indirilmesi, belge eklemede kolaylık, CMR yazdırmada kolaylık, işlem aşamalarının izlenebilmesi gibi geri bildirimlerde bulunurken, Gümrük, daha kolay risk analizi, otomatik özet beyan, zaman kazanma, işlem aşamalarının izlenebilmesi gibi geri bildirimlerde bulunmuştur.

Türkiye-İran pilotu için gelecek adımlar,

- 1. Aşama tamamlama ve değerlendirme
- 2. Aşama için gerekliliklerini yerine getirme
- 2. Aşama taşımalarına başlama şeklindedir.

2. aşama için gereklilikleri yerine getirme: ilave gümrük idaresi, ilave karne hamili, birden fazla yükleme-boşaltma, elektronik imza kullanımı şeklindedir. Bu arada ikinci aşama çalışmalarına başlanmış olup bu aşamanın tamamlanması sonrasında sonuçları tüm paydalarımızla paylaşılacaktır.

Gelecek adımlar olarak tabloda gösterilen adımların gerçekleştirilmesini hedeflenmektedir.

Proje şu anda büyük bir hızla ilerlemektedir. Nihai hedefimiz taşımacılık ve lojistik sektörünün tüm ihtiyaçlarını karşılamaktır.

Bu kapsamda, global standartlar organizasyonu tarafından yürütülen izlenebilirlik vb. projelerle, ulaştırma sistemleriyle, gümrük sistemleriyle, gümrük müşavirleriyle, lojistik firmalarının kullandıkları örgüt içi sistemlerle gerekli entegrasyonları sağlayarak daha düşük maliyetli, daha güvenli ve efektif bir taşımacılık ve lojistik sistemini hayata geçirerek sektörün tüm paydaşlarının hayatlarını

kolaylaştırabilmeyi hedefliyoruz. Ancak henüz yolun başındayız ve kat edecek çok yolumuz olduğunu biliyoruz. Hedeflerimizi gerçekleştirebilmek için sadece elektronik altyapının geliştirilmesinin yetmeyeceğini, taşımacılık ve lojistik operasyonlarıyla ilgili olarak fiziki, hukuki ve idari kuralların tekrar gözden geçirilmesi gerektiğini düşünüyorum, bu konuda tüm taraflardan destek bekliyorum, hepinize saygılarımı sunuyorum.

Bahriye ÇETİN
Dış Ticaret Uygulama Birimi
Yönetmeni
İTO

İstanbul Ticaret Odası (İTO) Dış Ticaret Uygulama Birimi, ihracata yönelik uluslararası ve ikili anlaşmalar çerçevesinde düzenlenen belgelerin ilgili mevzuat hükümleri uyarınca satış ve onay işlemleri hakkında bilgi veren Bahriye ÇETİN belgeler ve İTO'nu uygulamaları üzerinde durmuştur.

İstanbul Ticaret Odası bünyesinde onay verilen dış ticaret belgeleri; A.TR Dolaşım Belgesi, Basit A.TR Dolaşım Belgesi; EUR.1 Dolaşım Sertifikası, EUR-MED Dolaşım Sertifikası, Menşe Şahadetnamesi, Özel Menşe Şahadetnamesi (Form-A), Menşe İspat Belgesi (İran için), Menşe Belgesi (Malezya İçin) olup, söz konusu belgelerin İTO Dış Ticaret Birimi tarafından yıllık onayı gelişmelere göre değişmekle birlikte yaklaşık 1.200.000 adet civarında yapılmaktadır. Türkiye'de işlem gören dış ticaret belgelerinin % 50'den fazlası İTO tarafından verilmektedir.

2006/10895 sayılı bakanlar kurulu kararı uyarınca A.TR dolaşım belgesi düzenlenen ülkeler; Almanya, Avusturya, Belçika, Bulgaristan, Çek Cumhuriyeti, Danimarka, Estonya, Finlandiya, Hollanda, Fransa, Hırvatistan, İngiltere, İrlanda, İspanya, İsveç, İtalya, Kıbrıs, Letonya, Litvanya, Lüksemburg, Macaristan, Malta, Polonya, Portekiz, Romanya, Slovakya, Slovenya, Yunanistan olmak üzere 28 ülkedir.

2006/10895 sayılı bakanlar kurulu kararı ile Avrupa Ülkelerine düzenlenen Basit A.TR Dolaşım Belgesi; Türkiye ile Avrupa Topluluğu arasında oluşturulan Gümrük Birliği'nin uygulanmasına ilişkin esaslar hakkında kararın 7. bölümü basitleştirilmiş işlemler hükmü uyarınca onaylanmış ihracatçı yetkisi alan firmalarca düzenlenen

ve gümrük idarelerine vize işlemi için ibraz zorunluluğu olmayan belge olarak tanımlanabilmektedir.

Menşe Şahadetnamesi; uluslararası ticarete konu olan ürünlerin menşeyini belirten belgedir. Tercihli menşe kurallarına göre belge düzenlenen STA ülkeleri hariç tüm ülkelere düzenlenebilir.

Menşe İspat Belgesi (İran); Türkiye Cumhuriyeti ile İran İslam Cumhuriyeti arasında tercihli ticarete eşyanın menşeyinin tespiti hakkında yönetmelik uyarınca düzenlenir. (30.01.2015 Tarih 29252 sayılı R.G.)

Menşe Belgesi (Malezya); Türkiye – Malezya serbest ticaret anlaşması çerçevesindeki ticarete eşyanın tercihli Menşeyinin tespiti hakkında yönetmelik uyarınca düzenlenir. (10.07.2015 Tarih / 29412 sayılı R.G.)

Söz konusu ihracat belgelerinin basımı bakanlıkça yetkilendirilen Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) tarafından yapılmaktadır. Basılı kaynaklar, TOBB'dan bedel karşılığında temin edilerek, ihracatçı firmalar ile gümrük müşavirlik firmalarına kayıtlı ve bedel karşılığında nakit veya kredi kartı ödemeli olarak satılabilmektedir. (www.ito.org.tr)

Satın alınan belge A.TR dolaşım belgesi ise; İstanbul Ticaret Odası tarafından bilgisayar kayıtları ile birlikte TOBB otomasyon sisteminden takip edilebilmektedir. İlgili mevzuat uyarınca A.TR dolaşım belgeleri satın alındığı tarihten itibaren 1 yıl içinde kullanılmalı, kullanılmayan belgeler için talep doğrultusunda 1 yıl daha kullanım süresi verilmektedir. Diğer belgeler için

kullanım süresi sınırlaması yoktur.
(<https://atr.tobb.org.tr>)

İhracat belgelerinin onay işlemi; ihracatçı firma veya temsilcisi olan gümrük müşavirlik firmalarınca ekli belgelerle birlikte ibrazından sonra İTO tarafından yapılmaktadır. Muhteviyatı eşyaların serbest dolaşım durumunda olup olmadığına ilişkin ibraz edilen tüm belgelerle birlikte, ilgili mevzuat hükümleri uyarınca, gerekli incelemeler ile yapılmaktadır. İnceleme tamamlandıktan sonra, 5 nüshalık belgenin renkli nüshası dışındaki 4 nüsha İTO tarafından mühür ve

yetkili imza ile onaylanmaktadır. Onay işlemi tamamlanan belgenin bir sureti ile başvuru formu ekli belgelerle birlikte 5 yıl boyunca saklanmak kaydıyla arşivlenmektedir. Diğer nüshaları ise ihraç işleminin yapılacağı gümrük idaresine vize ettirmek üzere talep sahibine verilmektedir. Belge onayları İTO tarafından 4 ayrı hizmet biriminde yapılmakta olup, onay için toplamda 15 adet mühür kullanılmaktadır. Onaylanan ihracat belgeleri dış ticaret uygulama biriminde görev yapmakta olan 11 personel tarafından imza edilerek, ilgili birimde toplamda 25 personel görev almaktadır.

Uğurhan ACAR

Sigorta Sektörü Temsilcisi

Sigorta poliçeleri ile nakliyat, kefalet ve alacak sigortaları prim üretimlerinin 2015 yılı rakamları ile söze başlayan Uğurhan Bey, sigorta poliçelerinin elektronik ortamda oluşturulabilmesi, ilgili sigorta mevzuatı ve elektronik imza kanunu konuları üzerinde durdu.

2015 yılında Yaklaşık 52.000.000 poliçe üretilmiştir. 30.000.000.000 TL Prim üretimine karşılık gelmektedir. Bunun 517.000.000 TL nakliyat sigortası prim üretimi, 26.000.000 TL kefalet sigortası prim üretimi, 155.000.000 TL alacak sigortası prim üretimidir.

Sektörde 2015 rakamları ile faaliyet gösteren 39 adet Hayat dışı sigorta şirketi, 24 adet Hayat / emeklilik sigorta şirketi, 2 adet reasürans şirketi bulunmaktadır. Satış kanalı bazında prim üretimlerine bakıldığında ise, 15.587 Sigorta acentesi / (gerçek / tüzel kişi) primlerin %59'unu, 119 Sigorta & Reasürans brokeri (gerçek / tüzel kişi) primlerin %22.3'unu, %11,2'sini Bankalar, %6,2'sini Merkez, %1,3'ünü Diğer kanallar oluşturmaktadır.

Mesafeli satış sözleşmeleri ile ilgili gelişmeler ise şu şekilde özetlenebilir.

Mesafeli sözleşmelerde sigortacı organizasyon ve teknik alt yapısı konusunda Hazine Müsteşarlığına bilgi vermek durumundadır. Mesafeli sözleşmeler reasürans anlaşmaları için de geçerlidir. Eğer sigorta sözleşmesi elektronik ortamda imzalanacaksa,

* Türk Ticaret Kanunu'na uygun olması gerekiyor,

* Sigorta sözleşmesini sigorta ettirenin kontrolündeki elektronik ortama aktarma ve çıktı almasına imkân tanınıyorsa poliçe elektronik ortamda da düzenlenebilir,

* Sigorta şirketi elektronik imza ile poliçe imzalama sorumluluğunu yerine getirir.

Bilgilendirme yükümlülüğü - İnternet sitesi kanalıyla beyanın sigortalı tarafından kendi alanına aktarılabilmesi ve/veya teyidi gerekir.

Abdurrahman Özalp
Bankacılık Sektörü Temsilcisi
TEB

Dış ticarete kullanılan belgelerin bankalarda kullanım alanları, tahsil işlemleri (yükleme belgeleri, finansal belgeler), taahhüt işlemleri (Akreditif, standby, garanti mektupları), ihbar ve teyit işlemlerinden bahseden Abdurrahman ÖZALP Elektronik belgelerin bankalara ibrazında uygulanacak süreçler üzerinde durdu.

Dış ticarete kullanılan belgelerin uluslararası kurallara göre sınıflandırması genellikle finansal belgeler, ticari belgeler, taşıma belgeleri, sigorta belgeleri, diğer belgeler; rapor, beyan, makbuz vs. şeklinde yapılmaktadır. Elektronik belgelerin bankalara ibrazında uygulanacak süreçler ICC tarafından yayınlanan eUCP (Electronic Uniform Customs and Practices for Documentary Credits), ISP 98 (International Standby Practices), BPO (Bank Payment Obligation) broşürleri çerçevesinde yürütülmektedir.

eUCP kendi başına bağımsız yeknesak kurallar olmayıp UCP'ye ek olarak çıkarılan ve UCP'nin elektronik ibraz tarafını tamamlayan kurallardan oluşmaktadır. İlk sürümü Mayıs 2000 tarihinde çalışma grubu tarafından tamamlanmış olup, Kasım 2001 tarihinde bankacılık komisyonu tarafından onaylanarak 31 Mart 2002, Saat 00.00 itibariyle yürürlüğe girmiş bulunmaktadır. 2007 yılında UCP 600 için revize edilmiş ve Version 1.1 olarak halen kullanılmaktadır.

eUCP'nin amacı; UCP'ye tabi bir akreditifte yalnızca elektronik kayıtların veya elektronik kayıtların kağıt belgelerle birlikte ibrazına olanak sağlamaktır. Elektronik ibraz için UCP'yi tamamlayan bir ek niteliğindedir. Tek başına yeknesak kurallar olmamakla birlikte tek başına kullanılamamakta, UCP ile birlikte kullanılmak durumundadır. Akreditifin

eUCP'ye tabi olduğu belirtilirse eUCP, UCP'nin eki olarak uygulanabilmektedir. Akreditifte uygulanacak sürüm belirtilmemişse akreditifin açılış tarihinde yürürlükte olan sürümüne tabi olunacaktır. Akreditif daha sonra bir değişiklik ile eUCP'ye tabi tutulmuşsa lehtarın değişikliği kabul ettiği tarihte yürürlükte olan sürümüne tabi olunacaktır.

eUCP'ye tabi bir akreditif aynı zamanda UCP'ye tabi olmaktadır. eUCP'ye tabi bir akreditifte kurallar UCP ile çelişirse eUCP geçerli olmaktadır. eUCP'ye tabi bir akreditifte kağıt veya elektronik ibrazda izin verilmişse ve lehtarın sadece kağıt ortamında ibrazda bulunduğu durumda yapılan ibrazda sadece UCP uygulanmaktadır. eUCP'ye tabi bir akreditifte sadece kağıt belgelerin ibrazına izin verilmişse sadece UCP uygulanmaktadır.

eUCP altında UCP'deki tanımlamalar dış görünüş itibariyle, belge, ibraz yeri, imza üzerine eklenmiş, kayıt, kaşelenmiş/damgalanmış; eUCP'deki tanımlamalar elektronik kayıt, elektronik imza, format, kağıt belge alındı şeklinde olmaktadır. eUCP altında UCP'de yer alan ifadelerin anlamları; UCP'nin bir eUCP akreditifi altında ibraz edilen bir elektronik kayda uygulanması amacına yönelik olarak belirtilen terimler UCP'de kullanıldığında; "appear on their face" (dış görünüşleri itibariyle) terimi ve benzeri, bir elektronik kaydın veri içeriğinin incelenmesine uygulanmaktadır. "document" (belge) terimine bir elektronik kayıt dahil olmaktadır. "place for presentation" (ibraz yeri) terimi elektronik kayıtların ibraz yeri olarak bir elektronik adres anlamına gelmektedir. "sign" (imza) terimine ve benzerine bir elektronik imza dahil olmaktadır. "superimposed" (üzerine eklenmiş), "notation" (kayıt) veya "stamped" (kaşelenmiş/damgalanmış) terimleri, bir

elektronik kayıta tamamlayıcı niteliği belirgin olan veri içeriği anlamına gelmektedir.

eUCP'de kullanılan yeni terimler olarak "electronic record" (elektronik kayıt); elektronik araçlarla yaratılan, üretilen, gönderilen, iletilen, alınan veya saklanan bir göndericinin açık kimliği, içerdiği verinin açık kaynağı, tam ve değişmeden kalıp kalmadığı hususlarında gerçekliği kanıtlanabilir olan ve eUCP akreditifinin şartlarına uygunluğu yönünden incelenmesi mümkün bir veri anlamına gelmektedir. "Electronic signature" (elektronik imza), bir elektronik kayda ekli veya onunla mantık ilişkisi kurulmuş olan, ilgili kişinin kimliğinin saptanması ve bu kişinin elektronik kaydın gerçekliğini kanıtlamak için kullandığı veya benimsediği bir veri işlemi anlamına gelmektedir. "Format", elektronik kaydın gösterildiği veya kendisine değindiği veri düzenlemesi anlamına gelmektedir. "paper document" (kâğıt belge), geleneksel kâğıt formundaki bir belge anlamına gelmektedir. "received" (alınmış) ifadesi, bir elektronik kaydın, ilgili alıcının bilgi işlem sistemine, bu sistem tarafından kabul edilebilir bir biçimde girdiği an anlamına gelmektedir. Herhangi bir alındı bildirimini elektronik kaydın bir eUCP akreditifi altında kabul veya reddedildiği anlamına gelmemektedir.

Akreditifte elektronik kaydın formatı; word dokümanı, PDP dokümanı vs. olarak verilmelidir. Akreditifte elektronik kayıt için format belirtilmemişse, elektronik kayıt herhangi bir formatta ibraz edilebilmektedir.

Sadece elektronik ibraza izin verilen durumlarda; elektronik kaydın ibrazı için mailbox, swift code vs. yer/adres belirtilmesi gerekmektedir. Hem elektronik hem kâğıt ibraza izin verilen durumlarda; kâğıt ortamı ve elektronik kayıt için ayrı ayrı adres belirtilmesi gerekmektedir. Elektronik kayıtlar ayrı ayrı ibraz edilebilmekte olup aynı anda ibraz edilmek zorunda bulunmamaktadır. İbraz tamamlandıktan sonra ibraz eden ibrazın tamamlandığına ilişkin "noticeofcompleteness" bildiriminde bulunmalıdır. Bildirim, kâğıt belge veya elektronik kayıt ile yapılabilmekte olup ilgili olduğu eUCP akreditifini mutlaka belirtmelidir. Bildirim alınmadığı sürece ibraz

yapılmamış sayılmaktadır. Elektronik kayıt ve kâğıt ibrazın her birinin altında ibraz edildikleri eUCP akreditifin referansını (kimlik belirleme) belirtmeleri gerekmektedir. Referansı belirtilmeyen bir ibraz alınmamış olarak işlem görebilmektedir. İbraz için belirlenen son tarihte banka açık olduğu halde sistemi bir elektronik kaydı ibraz olarak alamazsa ibraz süresi bankanın kaydı alabildiği ilk iş gününe kadar uzamaktadır. Eğer kalan elektronik kayıt sadece ibrazın tamamlandığına ilişkin bildirim (notice of completeness) ise bankanın elektronik kaydı alabilecek duruma gelmesinden önce gönderilmesi kaydıyla telefon, teleks, faks, kâğıt belge vs. ile yapılabilmektedir. Bu zamanında yapılmış sayılmaktadır. Gerçekliği Şifre/imza tutmaması vs ile kanıtlanamayan bir elektronik kayıt ibraz edilmemiş sayılmamaktadır.

Eğer bir elektronik kayıt harici bir elektronik adres (hyperlink) içeriyorsa veya yapılan ibraz elektronik kaydın incelenmesi için harici bir elektronik adresi gösteriyorsa o halde o adrese erişimin sağlanması ve elektronik kaydın incelenmesi gerekmektedir. Ancak o adresten o kayda ulaşıp incelenemiyorsa bu bir rezerv nedeni olmaktadır. Ör. [http// www.invoice.com](http://www.invoice.com). adresi gösterildiği halde o adrese ulaşılamıyorsa veya o adres artık yok ise bu rezerv nedeni olmaktadır. Bir elektronik kayıt bir görevli bankadan gönderilmişse o kaydın o görevli banka tarafından görünüşte doğrulandığı kabul edilmektedir. Bir elektronik kaydın istenen formatta ibraz edilmesi veya herhangi bir formatın istenmemiş olması halinde herhangi bir formatta ibraz edilen bir elektronik kaydın amir banka veya varsa teyit bankası tarafından incelenememesi red nedeni olmamaktadır.

İnceleme süresi "ibraza tamamlandı bildirimini" alındığı banka iş gününü takip eden iş gününde başlamaktadır. İbraz süresi veya "ibraza tamamlanma bildirimini"ne ilişkin sürenin uzatılması halinde inceleme süresi, "ibraza tamamlanma bildirimini"nin ibraz yapılacak banka tarafından alınabildiği günü takip eden iş günü başlamaktadır. Reddetme bildirimini alan taraf bildirimini tarihinden itibaren 30 gün içerisinde bildirim yapan tarafa

kayıtların tabi tutulacağı işleme ilişkin talimat vermelidir, aksi halde belge ve kayıtları elinde tutan taraf belgeleri geri gönderilmekte ve elektronik kayıtları uygun sayılabilecek herhangi bir yolla elinden çıkarabilmektedir.

Bir elektronik kaydın ibrazı bir veya daha fazla orijinal veya suret ihtiyacını karşılamaktadır. Bir veya birden fazla orijinal veya kopya elektronik kayıt istenmişse, bir kaydın ibraz edilmesi yeterli görülmektedir.

Elektronik kayıta ayrı bir düzenlenme tarihi belirtilmemişse elektronik kaydın gönderilme tarihi düzenlenme tarihi olarak kabul edilmektedir. Hiç tarih gözükmeyen durumda tarih, gönderilme tarihi olarak alınmaktadır.

Elektronik ortamda ibraz edilen taşıma belgesinde yükleme/sevk tarihi belirtilmemişse, düzenlenme tarihi yükleme tarihi olarak kabul edilmektedir. Yükleme tarihi gösteren bir yükleme kaydını içeren elektronik kayıta bu tarih yükleme tarihi olmaktadır. İlave bilgi içeren yükleme kaydının ayrıca imzalanmasına veya şifreli olmasına gerek bulunmamaktadır.

Elektronik kaydı bozulmuş olarak alan taraf yeni bir ibraz talep edebilmektedir. Yeni ibraz talep edilmesi halinde inceleme süresi askıya alınmaktadır, yeni ibraz üzerine tekrar kaldığı yerden devam etmektedir. Görevli banka (teyit bankası değilse), amir bankaya varsa teyit bankasına bu konuda (yeni ibraz talebi ve askıya alma) bilgi vermelidir. 30 gün içerisinde yeni ibraz yapılmazsa hiç yapılmamış sayılabilmekte ve herhangi bir süre sonu tarihi uzatılamamaktadır.

Bankaların görünüşte doğruluğu kontrol etmelerinin kriteri piyasadaki ticari teamüllerdir. Bunun dışında sorumluluk üstlenmemektedirler.

ISP 98'de Elektronik İbraz Düzenlemeleri; "Belge" (Document), bizzat kağıt veya elektronik ortam aracılığıyla ibrazları üzerine bir standby'nin şartlarına uygunluğu yönünden incelenebilecek durumda olan bir poliçe, talep, emre yazılı teslim belgesi, yatırım senedi, fatura, başarısızlık/temerrüt sertifikası veya

bir olayı, yasayı, hakkı veya görüşü temsil eden diğer herhangi belge anlamına gelmektedir.

Elektronik Ortamda İbrazlar; elektronik ortamda ibrazı şart koşan veya buna izin veren bir standby'da kullanılan aşağıdaki terimler, kullanım yeri aksini gerektirmedikçe aşağıdaki anlamları içermektedir:

"Elektronik Kayıt"; bir kayıt (maddi bir ortama kaydedilmiş veya elektronik ya da diğer bir ortamda korumaya alınmış ve anlaşılabilir biçimde geri kazanılabilen bilgi); kayıt alan, depolayan, tekrar gönderebilen veya bilgi işlemci (bilgi kayıt, metin, görüntü, ses, kodlar, bilgisayar programları, yazılımlar ve benzerleri) bir sisteme elektronik araçlarla iletilen kayıt ve gerçekliğinin kanıtlanması ve daha sonra standby'nin şartlarına uygunluğu yönünden incelenmesi mümkün bir kayıt anlamına gelmektedir.

"Gerçekliğin Kanıtlanması" (authenticate), bir elektronik kaydın ticari uygulamada genel kabul görmüş usul veya yöntemle, bir gönderenin veya kaynağın kimliğinin ve bilgi içeriğinin iletilmesindeki bütünlüğün veya hataların, gerçekliğinin kontrolü ve kanıtlanması anlamına gelmektedir.

Bir elektronik kayıttaki bilginin bütünlüğünü değerlendirme hususundaki ölçü, iletişimin normal sürecinde, depolanmasında ve çıktısında olabilen herhangi bir tasdik eklentisi ve değişiklik dışında bilginin tam ve değiştirilmemiş olarak kaldığının belirlenmesidir. "Elektronik İmza", bir elektronik kaydın gerçekliğinin kanıtlanması amacıyla bir tarafın kullandığı veya benimsediği ve elektronik kayda ekli veya onunla mantık ilişkisi kurulmuş, elektronik biçimdeki harfler, işaretler, sayılar ve diğer simgeler anlamına gelmektedir.

"Elektronik Kaydın Alınması" bir elektronik kaydın standby'da belirtilmiş bilgi sistemi tarafından işleme tabi tutulabilecek biçimde girmesi, veya standby'yı açanın belirttiği bilgi sisteminden başka bir sisteme gönderilen bir elektronik kaydı açan tarafından kazanılması halinde oluşmaktadır.

SONUÇ
BİLDİRGESİ

Günümüz elektronik iş uygulamaları sayesinde dış ticaret firmalarında organizasyon içi ve dışı iletişim artmıştır. Fakat dış ticarete kullanılan belgelerin elektronik formatlarının kullanımı dünya genelinde yeterli seviyeye ulaşmadığından halen kâğıt belgeler yaygın şekilde kullanılmaktadır. Elektronik belgelerin kullanımı tüm iş kollarında hızla yaygınlaşmaktadır. Dış ticarete kullanılan belgelerin elektronik versiyonlarının hazırlanması için yürütülen çalışmaların geçmişi çok eskiye dayanmasına rağmen halen yaygınlaşamamasının çeşitli sebepleri bulunmaktadır.

Dış ticaretteki klasik ödeme yöntemlerini ikame edecek ve tüm belgelerin yerini alacak elektronik belgelerin bir arada bütünleşik bir şekilde çalışmasını sağlayacak bir platform şeklinde tasarlanmasının daha uygun olacağı görüşü ortaya atılmıştır. Bu platformun güvenlik altyapısının çok önemli olduğu ve burada blockchain'e benzer bir yapıya ileride ihtiyaç olabileceğine değinilmiştir.

Bu çalıştayda elektronik belgelerin dış ticaret işlemlerinde kullanımı önündeki engellerin neler olduğu ve bu engellerin nasıl aşılacağı üzerinde de durulmuştur. Bu çalıştayın sonucunda aşağıdaki adımların uygulanması kararlaştırılmıştır.

- Öncelikle dış ticaret belgelerinin taraflarının belirlenmesi ve belge ilişkilerini gösteren belge haritasının çıkarılması.
- Çıkarılan belge haritasında kesişen belgelerin gruplanması ve bu şekilde entegrasyonun aşamalarının belirlenmesi.
- Türkiye'de mevcut elektronik belge sistemlerinin (e-AWB, e-TIR, Tek Pencere Sistemi gibi) incelenmesi ve "*Dış Ticarete Bütünleşik Elektronik Belge Modeli Projesi*" ile hangi aşamalarda ve nasıl ilişkilendirilebileceklerinin araştırılması.
- Dünyadaki mevcut elektronik belge sistemlerinin (Bolero, essDOCS, BPO gibi) incelenmesi ve "*Dış Ticarete Bütünleşik Elektronik Belge Modeli Projesi*" ile hangi aşamalarda ve nasıl ilişkilendirilebileceklerinin araştırılması.
- Türkiye'deki elektronik gümrük uygulamalarının araştırılması ve Dünyadaki elektronik gümrük uygulamaları ile karşılaştırılması.
- Ülkeler arası multi-lateral anlaşma olanaklarının araştırılması. Bu anlaşmanın muhtemel taraflarının belirlenmesi.
- Bu çalışmalar sonrasında uluslararası düzeyde bir çalıştay düzenlenerek, dış ticarete uluslararası otoriteler nezdinde "*Dış Ticarete Bütünleşik Elektronik Belge Modeli*"nin tartışmaya açılması.

REFERANSLAR

Bolero Association. (2009). Security tutorial.

Bolero Association. (2009). Appendix to Bolero rulebook—operating procedures.

Civelek, M. E., & Sözer, E. G. (2003). İnternet Ticareti Yeni Ekososyal Sistem ve Ticaret Noktaları. İSTANBUL: BETA YAYINLARI.

Civelek, M. E. (2009). İnternet Çağı Dinamikleri. İstanbul: BETA Yayınları

Civelek, M. E., UCA, N., Çemberci, M., (2015), eUCP and Electronic Commerce Investments: e-Signature and Paperless Foreign Trade, Avrasya Bilimler Akademisi Avrasya İşletme ve İktisat Dergisi, 3(1), 60-70

Cronican, W. P. (2013). Buyer Beware: Electronic Letters of Credit and the Need for Default Rules. McGeorge Law Review.

Euromoney Institutional Investor PLC. (2011). Bolero Leads with first Electronic Bill of Lading. Trade Finance.

Flaherty, C., & Lovato, C. (2014). Digital signatures and the Paperless Office. Journal of Internet Law.

IATA, & FIATA. (2013, March 10). Resolution 672 Form f Multilateral E-Air Waybill Agreement. Multilateral Agreement. Geneva, Switzerland.

ICC. (2002). eUCP-The Supplement to the Uniform Customs and Practice for Documentary Credits for Electronic Presentation. ICC.

IOMA. (2003). New Web Technology Reduces LC Costs Under e-UCP Rules. EBSCO Publishing.

Laryea, E. (2002). Paperless trade: opportunities, challenges, and solutions. Kluwer Law International.

Laudon, K. C., & Traver, C. G. (2012). e-Commerce. Harlow: Pearson.

Özkan, Ö., Bayram, O., Karakaya, G., & Karakaya, E. (2014). Is the letter of credit losing its significance? A new payment method in international trade bpo/bank payment obligation . International Journal of Arts and Commerce.

Pagnoni, A., & Visconti, A. (2010). Secure electronic bills of lading: blind counts and digital signatures. Electronic Commerce Research, 363-388.

Reed, C. (2003). What is a Signature? The Journal of Information, Law and.

Turan, N. (2010). Dış ticaret ve akreditifli İşlemlerin Uluslararası Uygulamaları Klavuzu. Ankara: Adalet Yayınevi.

ÇALIŞTAYDAN
KARELER

EK. 1

eUCP AND ELECTRONIC COMMERCE INVESTMENTS: e-SIGNATURE AND PAPERLESS FOREIGN TRADE

Mustafa Emre Civelek, İstanbul Ticaret Üniversitesi, ecivelek@ticaret.edu.tr

Nagehan Uca, İstanbul Ticaret Üniversitesi, nuca@ticaret.edu.tr

Murat Çemberci, İstanbul Ticaret Üniversitesi, mcemberci@ticaret.edu.tr

Received: 13 July 2015; Published: 12 October 2015

Copyright © 2015 Mustafa Emre Civelek, Nagehan Uca, Murat Çemberci. This is an open access article distributed under the Eurasian Academy of Sciences License, which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited.

ABSTRACT

The developments in electronic documents that are seen in recent years suggest that use of paper will be completely abandoned in all business processes after some time. As an advantage of the developments in information systems, the use of electronic documents has become widespread and even compulsory in some applications. Although it is one of the areas where the benefits of electronic documents will be seen, the use of electronic documents in foreign trade has not become so popular. As the paper-based processes still prevail, it seems that there is a need for a radical and comprehensive change in this area. Although a long time has passed after the publication of eUCP, it has not produced the expected effect, which indicates the necessity of introducing new payment methods to replace letters of credit. In this article, a general evaluation was made within the framework of the latest developments and the possible effects of electronic documents on foreign trade were discussed with a proposal of a new payment method based on a single document.

Keywords: eUCP, e-Commerce, e-Document, e-Signature, Digital Signature, Letter of Credit, Electronic Bill of Lading, e-B/L

JEL-Classification: L81

eUCP ve Elektronik Ticaret Yatırımları: Elektronik İmza ve Kağıtsız Dış Ticaret

ÖZET

Elektronik belgeler konusunda son yıllarda yaşanan gelişmeler tüm iş süreçlerinde kağıt kullanımının bir süre sonra tamamen ortadan kalkacağına dair işaretler vermektedir. Bilgi sistemlerindeki gelişmelerin bir getirisi olarak elektronik belge kullanımı yaygınlaşmış ve hatta bazı uygulamalarda

zorunlu hale gelmiştir. Elektronik belgelerin faydasının en çok görüleceği alanlardan biri olmasına rağmen, dış ticarete elektronik belge kullanımı yeteri kadar yaygınlaşmamıştır. Kağıda dayalı süreçlerin halen devam etmesi bu alanda radikal ve kapsamlı bir değişim ihtiyacının bulunduğunu göstermektedir. eUCP'nin yayınlandıktan sonra uzun zaman geçmesine rağmen beklenen etkiyi yaratmamış olması, akreditifli ödeme yöntemini ikame edecek yeni ödeme yöntemlerinin devreye girmesi gerekliliği göstermiştir. Bu makalede son gelişmeler çerçevesinde genel bir değerlendirme yapılarak elektronik belgelerin dış ticaret alanındaki muhtemel etkileri üzerinden durulmuş ve tek belgeye dayalı yeni bir ödeme yöntemi önerisinde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: eUCP, e-Ticaret, e-Belge, e-İmza, Dijital İmza, Akreditif, Elektronik Konşimento

1. Introduction

Owing to the e-business applications of our time, internal and external communication has increased in foreign trade firms. The use of Business to Business (B2B) sites such as Alibaba.com has become widespread across the world and in this way the effectiveness of foreign trade companies has increased. However, since the use of the electronic formats of the documents used in foreign trade has not reached a satisfactory level worldwide, paper documents are still being used widely. Converting these documents into image files and sending them through the internet results in the loss of their legal validity; therefore, such documents are still being delivered by couriers, whereas the use of electronic documents is spreading quickly among all business lines. There are various reasons for the electronic versions of the documents used in foreign trade to fail to become widespread although the history of the efforts to prepare them goes a long way back. The letter of credit procedures are still being carried out more in paper form although eUCP (The Supplement to the Uniform Customs and Practice for Documentary Credits for Electronic Presentation) has been in effect for 13 years after having been published in 2002 by ICC (International Chamber of Commerce) in order to simplify the letter of credit procedures that are subject to slow moving procedures involving intensive document examination processes. This paper will also discuss the obstacles before the use of electronic documents in foreign trade and how such obstacles can be overcome. Removal of the bottlenecks faced in the area of electronic documents in foreign trade will save firms from the burden of operational procedures and allow them become more customer-oriented by allocating more resources in areas such as marketing and research and development activities.

2. Electronic Documents

An electronic document can be defined as a file created using any computer program provided that the authenticity and content of the signature it bears are confirmed to be original by a certificate authority. It can also be defined as a combination of words, images etc. which are created, transmitted and stored using electronic devices and which contain a statement of a person or institution on a certain matter or data attesting a case. They can be files created in various formats such as MS Word,

pdf, html, xml etc. However, for it to gain a status that is binding for persons or entities, it must be signed electronically by the person sending it (Reed, 2003).

A wet signature is a name or sign affixed by a person always in the same manner under a writing showing that he/she approves of what is written there. Electronic signature is the name given to the digital code which is attached to a document being sent electronically and which shows the identity and authority of its sender. Similar to a wet signature, it also indicates that the person approves of what is written in the document (Flaherty & Lovato, 2014).

An electronic signature is superior to a wet signature in many ways. These are stated below:

a) Authenticity: It is the identification of a signer. In the wet signature procedure, the identification is made through a signature specimen, but the signature specimen should be ascertained for not being fraudulent and confirmation should be obtained from a notary public for its validity period. Since a document signed electronically comes directly in a way already ascertained for identification by a Certificate Authority (CA), there is no need for that type of a confirmation procedure.

b) Authorization: The authorization status of the signer of a document is again confirmed by a certificate authority.

c) Integrity: Impairment of document integrity is easy in paper documents. Due to the integrity aspect of an electronic signature, any situation impairing the document integrity renders the signature of the document invalid before a certificate authority.

d) Hashing: The hashing property of an electronic signature protects the confidentiality as well as the security of an electronic document.

e) Timestamp: Another superiority of e-signature is its timestamp property. When an electronic document is prepared the time of preparing it is ascertained and approved by a certificate authority. Owing to this property a retrospective document issuance as happens in paper documents is not possible.

For electronic documents to be classified as documents in legal sense there is a need for a certificate authority, also called a trusted third party, acting as an electronic notary to confirm the signatures they bear and their document integrity (Laudon & Traver, 2012).

2.1. Characteristics of Electronic Documents

The characteristics enumerated below are the features that an electronic document should possess. Under normal conditions an electronic document can be defined as a file created using any computer program provided that the authenticity and content of the signature it bears are confirmed to be original by a certificate authority.

- ✓ It should have a format that is used in the web environment and can be displayed by different web browsers.
- ✓ It should be secure. It should have a non-reproducible and unalterable character.
- ✓ Its authenticity and integrity should be secured by being signed digitally.
- ✓ It should be possible to integrate it with all business systems, it should support all office applications and current types of documents and should be easily convertible to different formats.
- ✓ It should record all procedures performed on it in an auditable manner.
- ✓ It should have legal validity and be signed as accepted by electronic signature laws.
- ✓ It should be prepared in line with the international standards and its form requirements should not be outside the international standards.
- ✓ It should have web-based usability that can be displayed simultaneously by all related parties.

2.2. Benefits of Electronic Documents

Electronic documents are very important for the development and future of electronic state and electronic business applications. Some of the benefits of electronic documents are listed below:

- a) **Cost reduction:** A considerable portion of the costs of products being traded across the world consists of the cost related to paperwork. Such costs arise due to repetitive data entries, postal and courier expenses, errors in documents and loss of documents on the way. Using electronic equivalents of paper documents means at the first stage elimination of these costs arising from paperwork. After that, effects such as increased efficiency in companies and complete removal of various business processes will take place.
- b) **Shorter transaction times:** Forwarding of paper documents by post or courier takes days and sometimes weeks particularly in foreign trade transactions. By contrast, e- documents can reach their destinations in 1-2 seconds. Instead of going forward and backward between concerned entities, e-documents can be displayed concurrently by all relevant institutions. Errors can be corrected on the internet without calling the documents back. The days of examinations to find any inconsistencies between the documents will be avoided all together, because the system will be able to check such discrepancies rapidly.
- c) **Decreased effect of human factor:** Disagreements due to different interpretations of the documents as well as problems arising from human intervention to business processes such as bribery and favoritism will be eliminated. An e-document, which works in line with the common standards worldwide, will reach the system of the authorities that will approve it in seconds owing to the M2M applications and be approved in a short time if eligible and will reach its ultimate goal provided that all necessary conditions are met.
- d) **Elimination of archive costs:** Archiving paper documents is a very costly work particularly for large organizations such as banks and governmental agencies. Such documents are required

to be stored for long periods of time in storage rooms secured against fire, humidity and theft. After the deadline, these documents need to be destroyed in a secure way. This is a very costly work; even retrieving some documents from the archive when necessary is a major cost and a loss of time, not mentioning the fact that it can take weeks to retrieve them. Yet, electronic documents can be archived automatically by the system without any time limitation and with a minimal cost. While in a classical system asking for a document from the archive takes sometimes weeks, e-documents can be displayed within seconds and its processing in all entities can also be displayed if an integration of such entities is set up (Laryea, 2002).

e) Recorded economy: The use of e-documents will be an important step in the elimination of unrecorded economy; tax evasion and trying irregular ways will be more difficult. Statistical data will be kept more accurately.

f) Prevention of fraud: Corruption, fraud and swindle through forged documents will be eliminated. Making alterations on documents will be prevented.

g) Language differences stop being a problem: It is possible to prepare e-documents in multiple languages and to display them in the desired language.

2.3. Electronic Bill of Lading

The most important shipping document used in foreign trade is the bill of lading. The reason for this is that sea freight has been used since ancient times and the legal ground of the bill of lading dates back to old times. The legal validity of international freight documents is based on the International Sea Freight Agreement that was approved in Hague in 1924. This agreement and many national freight rules take the paper bill of lading as their basis and do not cover the electronic bill of lading. From the first years of using electronic documents, works to develop electronic versions of the documents used in foreign trade have been continuing (Pagnoni & Visconti, 2010). These works are mostly focused on the bill of lading due to its importance. The bill of lading is a certificate of receipt given by the shipping company or its authorized agency or if there is no agency in the port of lading by the ship captain to the shipper, issued to the order of or as a blank endorsement and showing that the goods in the document has been received for shipment at the port of lading to be carried to the port of discharge; it is at the same time a bill of lading when an on board notation is added (shipped B/L). This document is also in the nature of a contract (Turan, 2010)

The legal validity of electronic documents is based on the electronic signature they bear and the legal validity of an electronic signature is based on national electronic signature laws. However the legal ground of a bill of lading is based on international laws. The fact that it would be difficult to ensure such a legal ground with an electronic bill of lading and the lack of an integrated system adopted worldwide are the obstacles before the development and widespread use of electronic bills of lading.

However, the use of electronic bills of lading in the future on an integrated system incorporating banks and all commercial parties seems inevitable. In fact, the e-AWB (electronic Airway bill) system has already been put into practice in air freights. This is an integrated system whereby all airline companies can work with each other without having to enter into individual agreements among them owing to the multilateral agreement, the standards of which are set by IATA and FIATA (IATA & FIATA, 2013). Like air cargo agencies, airline companies are also expected to join the e-AWB system by signing this multilateral agreement. Since this development in airlines can be applied to the other transportation modes through multilateral agreements, it gives the indications that electronic documents will be used in all transportation modes.

3. eUCP: A supplement to UCP 600

The most important work on demolishing the obstacles before the foreign trade documents in the legal area is the publication of the eUCP brochure by the International Chamber of Commerce. Foreseeing that electronic documents will be very operative in commercial life in the future, ICC, the International Chamber of Commerce, formed a work group at the beginning of 2000 to carry out works towards eliminating the uncertainty about the presentation of electronic documents under letters of credit (IOMA, 2003). At the end, the brochure named eUCP (The Supplement to the Uniform Customs and Practice for Documentary Credits for Electronic Presentation), which contains uniform rules on the presentation of electronic documents under letters of credit, came into force as of April 1, 2002. Following are the general headings of eUCP, which was revised for UCP 600 in 2007 and is currently in use as Version 1.1 (ICC, 2002):

- ✓ Formats and presentation procedures of the electronic documents to be presented
- ✓ Procedures to be followed by banks when examining e-documents
- ✓ What needs to be done if the system of the bank issuing the letter of credit is unable to present the e-documents.
- ✓ Procedures to be followed in accepting and declining e-documents.
- ✓ Concept of being original in e-documents.
- ✓ Things to be done if an e-document is destroyed due to a virus or another system problem.
- ✓ Establishing the issuance dates of e-documents.
- ✓ Transmission of e-documents.

4. Electronic Documents and Foreign Trade

Using electronic documents in foreign trade transactions is not only to the benefit of foreign trade firms; it is a development whose effect will be felt worldwide with its expected outcomes such as an increase in the world trade volume and products becoming cheaper as it shortens business processes.

4.1. Obstacles before the Use of Electronic Documents in Foreign Trade

Despite its plenty of benefits, the use of electronic substitutes of the documents used in foreign trade has major obstacles. Some of these obstacles are summarized below:

- ✓ The initial investment to be made is too large compared to the volume and profitability of foreign trade transactions.
- ✓ There are great differences between the business processes conducted with paper documents and the business processes conducted with paperless documents.
- ✓ A large number of entities from different countries are involved in the business processes of foreign trade transactions and there are complex business processes.
- ✓ The international standards for paperless trade have not been fully determined.
- ✓ Banks wait for increased customer demand to make an investment.
- ✓ It is difficult to eliminate the reliance and familiarity that have built up towards paper documents through many years.
- ✓ It is difficult to establish an international coordination among entities for a project to be invested in to set up a common system although it is necessary to use such a single common system among entities to secure integration.
- ✓ Since digital certificates have legal validity only in certain countries, this prevents reaching the critical number of users that is necessary for a satisfactory return on investment.
- ✓ eUCP is limited to the letters of credit that are being covered.

4.2. Electronic Signature and Foreign Trade Transactions

In order for electronic documents to qualify as documents in legal terms they need to bear an electronic signature in a manner accepted by national laws. Electronic signature is the name given to the digital code which is attached to a document being sent electronically and which shows the identity and authority of its sender. It would be too optimistic to think that with the passing of electronic signature acts in many countries, the entire foreign trade transactions will rapidly be carried to the electronic environment due to its cost advantage and paper documents will totally disappear. It will be more difficult than assumed for electronic documents to deprive paper documents of their dominance over the business life. The reason for this is that the initial investment to be made is too large compared to the volume and profitability of foreign trade transactions. Moreover, there are great differences between the business processes conducted with paper documents and the business processes conducted with electronic documents and a large number of entities are involved in the business processes of foreign trade transactions and there are complex business processes.

Another problem is that countries across the world have separate electronic signature laws each, because an electronic signature formed in accordance with the laws of a country may not be recognized by another country. A solution to this problem would be to use the digital certificates of internationally accepted certificate authorities.

5. Conclusion

The way to terminate the dominance of paper documents in foreign trade primarily passes through the proliferation of using electronic documents in the banking and customs transactions. In the field of banking, the Bolero documents are one of the products that is more likely to have a leading role. Almost all of the banks across the world use the SWIFT system and since Bolero is a SWIFT affiliate, it has been adopted rapidly by the banks operating globally (Euromoney Institutional Investor PLC., 2011). A suitable atmosphere seems to start forming for the middle-scale banks to make a transition to the Bolero system. Bolero International was established in 1998 under the management of the financial and logistical societies SWIFT and TTclub (Through Transport Mutual Insurance Association). The main purpose of Bolero International is to form structured electronic commercial documents that are acceptable worldwide so that there would be no need for mutual transmission agreements (Bolero Association, 2009). The merger between SWIFT and TTclub societies brought together thousands of entities across the world including freight brokers, container fleet carriers, port authorities and financial institutions. In this way, a pressure group that can be influential was also formed. Bolero International is the most important project on electronic documents being implemented by the private sector. The number of entities from many sectors all over the world joining the Bolero project is increasing with each passing day. The Bolero project focuses particularly on transoceanic transport and works to make the electronic bill of lading, which is the electronic equivalent of the bill of lading used in sea freights, a valid and widespread document across the world (Bolero Association, 2009).

In view of the above, what needs to be done to spread the use of electronic documents worldwide is to introduce a new, simple but secure international payment method that will replace the current complicated payment methods. In this new method, instead of issuing a large number of foreign trade documents, a single electronic foreign trade document that will be issued by a system, of which all commercial parties are members, should be used (Civelek & Sözer, 2003).

5.1. Elimination of Complex Payment Methods

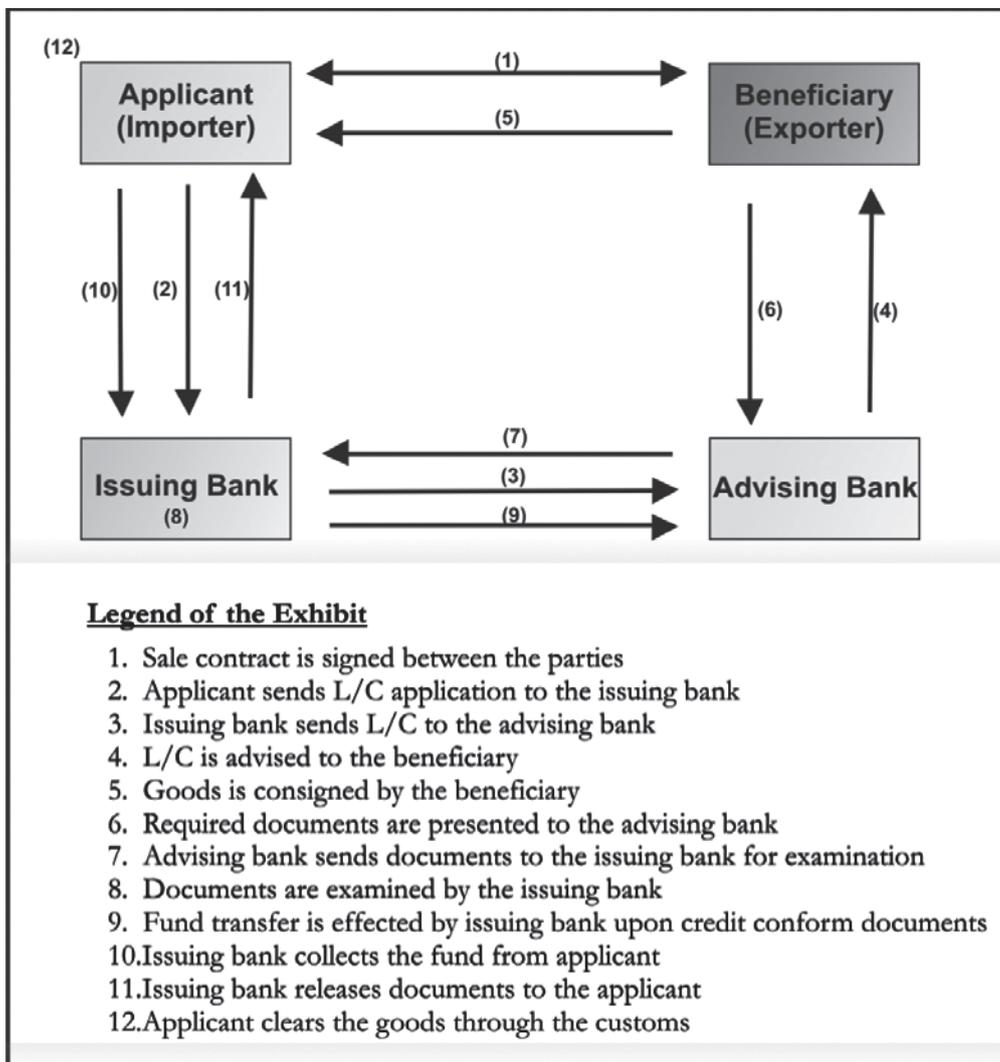
Worldwide integration of an e-document system in a way to cover institutions such as banks and customs offices will lead to the elimination of document-based payment methods such as letters of credit. (Cronican, 2013) The control of any one of the parties will disappear due to such integration of the system. For example, once the clearance of goods is recorded on the e-document, the transfer between the bank accounts will take place without any need for manual intervention and if the bank account is unable to pay, the e-document will not allow goods to be cleared. If the purchaser fails to pay the necessary amount and causes the goods to wait at the customs, then the parties will try to solve the problem in line with the provisions of the electronic contract. If this is repeated in

a malicious way, the parties may be removed from the system and this will reduce the number of applications made to courts for swindles in foreign trade transactions.

5.2. Decrease in the Number of Documents and Single Document System

Although the legislation of each country is different, an average of 40 different documents are issued by 28 different entities to materialize a single foreign trade transaction. All the foreign trade documents can be combined to form a single foreign trade document and this document can be transmitted to all relevant entities simultaneously based on the nature of the transaction. All foreign trade transactions can be executed with a single document such as an e-Foreign Trade Document.

Exhibit 1. Typical Letter of Credit Cycle (Sight, Without Confirmation)

The classical workflow of the letter of credit method used in executing the foreign trade transactions involving large amounts is shown in Exhibit 1. This method is still being used even though it advances slowly and requires extensive document examination processes.

Exhibit 2. Proposed Model of Integrated Single Foreign Trade Documents

Integrated Foreign Trade Document		
Exporter Digital Signature	Importer Digital Signature	
<i>Details of Purchase Agreement</i>		
Description of the Goods and Purchase Conditions		
Unit Price:	Quantity:	
Terms of Delivery:	Freight:	
Place of Loading:	Insurance:	
Place of Discharge:	Total Amount:	
<i>Packing and Weight Information</i>		
<p style="text-align: center;">Carrier</p> <p>Receipt ✓</p> <p>Despatch ✓</p> <p>Delivery ✓</p> <p style="text-align: center;"><i>Details of Carriage Contract</i></p>	<p style="text-align: center;">Insurance Company</p> <p>Clauses</p> <p style="text-align: center;"><i>Details of Insurance Certificate</i></p> <hr/> <p style="text-align: center;">Inspection Company</p> <p>Inspection Results ✓</p> <p style="text-align: center;"><i>Details of Inspection Report</i></p>	<p style="text-align: center;">The Bank of the Importer</p> <p>Release of the Fund ✓</p> <hr/> <p style="text-align: center;">The Bank of the Exporter</p> <p>Receipt of the Fund ✓</p>
<p>Export Customs</p> <p>Exported ✓</p>	<p>Import Customs</p> <p>Imported ✓</p>	
<p style="text-align: center;">Document Status</p> <p>Open Closed</p>	<p style="text-align: center;">Document Number</p> <p style="text-align: center;">654654DT-7211241</p>	

Although some methods have been devised as an alternative to letter of credit, such methods cannot achieve satisfactory efficiency because they are not encompassing all parties in the trade and they still try to use the electronic equivalents of classical documents (Özkan, Bayram, Karakaya & Karakaya, 2014). Yet, it is unnecessary to generate more than one document electronically, because the functions of a document that is designed as a webpage and can be reached by all commercial parties from all over the world can be increased as desired. A single foreign trade document can fulfill all the functions of the documents that are issued separately.

Exhibit 2 shows the sketch of a single foreign trade document that has all the necessary functions.

In order to perform a foreign trade transaction on a single document through the internet from the beginning to the end, all the parties participating in the transaction should be able to connect to each other in a single system. There is a need for a single online platform of which all parties are members to complete a foreign trade transaction using a single electronic document. To be able to set up such a platform, international collaboration is required.

To be able to conduct foreign trade via commercial electronic documents exchanged on the internet, the existing foreign trade payment methods should also be simplified and adapted to the electronic environment. It is unnecessary to transfer the same detailed procedures arising from the difficulties of doing business on paper to the electronic environment. It will be appropriate to use a single standard in an electronic environment to replace simpler transaction standards and even all classical payment methods if possible. In this way, the business processes on which one needs to specialize for many years in a paper environment will become operable without any specialization. Obviously, very distinct drops will be experienced in the operational costs of firms as a result of this. To overcome these obstacles, paperless trade investments should be directed to multilateral solutions with the inclusion of all the entities engaged in foreign trade transactions.

REFERENCES

- Bolero Association. (2009). Security tutorial.
- Bolero Association. (2009). Appendix to Bolero rulebook—operating procedures.
- Civelek, M. E., & Sözer, E. G. (2003). *internet Ticareti Yeni Ekososyal Sistem ve Ticaret Noktaları*. İSTANBUL: BETA YAYINLARI.
- Cronican, W. P. (2013). Buyer Beware: Electronic Letters of Credit and the Need for Default Rules. *McGeorge Law Review*.
- Euromoney Institutional Investor PLC. (2011). *Bolero Leads with first Electronic Bill of Lading*. Trade Finance.
- Flaherty, C., & Lovato, C. (2014). Digital signatures and the Paperless Office. *Journal of Internet Law*.
- IATA, & FIATA. (2013, March 10). RESOLUTION 672 FORM OF MULTILATERAL E-AIR WAYBILL AGREEMENT. *Multilateral Agreement*. Geneva, Switzerland.
- ICC. (2002). *eUCP-The Supplement to the Uniform Customs and Practice for Documentary Credits for Electronic Presentation*. ICC.
- IOMA. (2003). *New Web Technology Reduces LC Costs Under e-UCP Rules*. EBSCO Publishing.
- Laryea, E. (2002). Paperless trade: opportunities, challenges, and solutions. *Kluwer Law International*.
- Laudon, K. C., & Traver, C. G. (2012). *e-Commerce*. Harlow: Pearson.
- Özkan, Ö., Bayram, O., Karakaya, G., & Karakaya, E. (2014). IS THE LETTER OF CREDIT LOSING ITS SIGNIFICANCE? A NEW PAYMENT METHOD IN INTERNATIONAL TRADE BPO/BANK PAYMENT OBLIGATION. *International Journal of Arts and Commerce*.
- Pagnoni, A., & Visconti, A. (2010). Secure electronic bills of lading: blind counts and digital signatures. *Electronic Commerce Research*, 363-388.
- Reed, C. (2003). What is a Signature? *The Journal of Information, Law and*.
- Turan, N. (2010). *Dış ticaret ve akreditifli işlemlerin Uluslararası Uygulamaları Klavuzu*. Ankara: Adalet Yayınevi.

